

Dosarul nr. 2ra-1163/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Olărescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Sultanov împotriva lui Victor Munteanu, Întreprinderii Municipale „Regia Transport Electric” (parcul de troleibuze nr.2), intervenienți accesorii Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat de un izvor de pericol sport, încasarea venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 06 decembrie 2016, Alexandr Sultanov a depus cerere de chemare în judecată, contrasemnată și de avocatul Serghei Chiosa, împotriva lui Victor Munteanu solicitând încasarea cheltuielilor suportate pentru tratament în sumă de 23268,41 de lei, a venitului ratat în sumă de 79840,81 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 29 aprilie 2016 a fost tamponat de către Victor Munteanu, care conducând troleibuzul pe str. Independenței din mun. Chișinău, nu a respectat regulile circulației rutiere. La caz, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art. 242 Cod contravențional și la 17 iulie 2016 a fost sancționat contravențional cu o amendă în mărime de 50 unități convenționale și 6 puncte de penalizare.

Totodată, a menționat că prin raportul de constatare medico-legală nr. 1423/1 s-a stabilit că în rezultatul accidentului rutier i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare. Drept urmare a producerii accidentului, s-a aflat la tratament staționar pentru perioada de 29 aprilie 2016 – 11 mai 2016, iar până la data de 26 octombrie 2016 a urmat tratamentul ambulatoriu. Începând cu 26 octombrie 2016 și până la 01 decembrie 2016, Alexandr Sultanov s-a aflat în concediul de odihnă anual.

Reclamantul a afirmat că prin acțiunile ilicite ale pârâtului, i-a fost cauzat un prejudiciu material, constituit din cheltuielile suportate în timpul tratamentului staționar și ambulatoriu, în sumă de 4768,41 de lei, care nu include toată suma

necesară pentru tratament, dar numai partea confirmată prin bonurile de plată păstrate. Pârâtul Victor Munteanu, prin declarația scrisă la 01 iulie 2016, s-a obligat benevol la restituirea cheltuielilor pentru tratament în sumă de 18500 de lei, însă nu și-a onorat obligațiunea asumată.

Reclamantul a indicat că, suma reală a cheltuielilor suportate pentru tratament, constituie 23268,41 de lei (4768,41 + 18500) lei. În perioada de la 29 aprilie și până la 01 decembrie 2016, din cauza leziunilor corporale cauzate, nu a avut posibilitatea de a activa în funcția de conducător de troleibuz al Regiei transport electric RT-2, timp de 218 zile. Astfel, a ratat un venit sub formă de salariu mediu în sumă de 79840,81 de lei. Salariu pentru o zi lucrătoare este calculat în conformitate cu prevederile modului de calculare a salariului mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004 (93161,15 lei salariu pe anul 2015 : 12 luni = 7763,42 de lei: la coeficientul 21,1 = 367,93 de lei x 218 zile).

De asemenea, a susținut că prin suferințele fizice și psihice, cauzarea de leziuni corporale ușoare, cât și neputința de a activa, i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 50000 de lei.

La 24 mai 2017, în cadrul ședinței de judecată, reclamantul Alexandr Sultanov, reprezentat de avocatul Serghei Chiosa, a depus o cerere de concretizare a cerințelor înaintate, prin care a solicitat ca cheltuielile suportate pentru tratament, stipulate în pct. 1 al cererii de chemare în judecată, să fie încasate în mărime de 24944, 90 de lei (23268,41 de lei+1676,49 de lei-cheltuieli suplimentare). De asemenea, a majorat suma venitului ratat, solicitat spre încasare în pct. 2 al cererii de chemare în judecată, de la 79840,81 de lei până la suma de 93350,43 de lei.

În motivarea cererii de concretizare s-a indicat că Alexandr Sultanov a revenit la serviciu la 02 decembrie 2016 și a activat până la data de 27 decembrie 2016 și la 28 decembrie 2016 a fost internat în spital la tratament până la data de 05 ianuarie 2017. În perioada 06 ianuarie 2017-18 ianuarie 2017 s-a aflat în concediul medical și în perioada 06 februarie 2017 până la 16 februarie 2017, la fel, s-a aflat în concediu medical, fiind lipsit de posibilitatea de a lucra timp de 34 de zile și rezultând din salariul mediu de 367,93 de lei, are un venit ratat în sumă de 12509,62 de lei.

Prin încheierea din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni s-a reluat procesul în cauza civilă.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Sultanov și s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul lui Alexandr Sultanov suma de 23387,53 de lei cu titlu de cheltuieli de tratament, precum și venitul ratat (salariul) de 76288,08 lei, iar în total suma de 109675,61 de lei; s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul lui Alexandr Sultanov suma de 5000,00 de le cu titlu de prejudiciu moral; s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul lui Alexandr Sultanov cheltuielile aferente judecării cauzei în sumă totală de 3000,00 de lei; s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3290, 25 de lei.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Victor Munteanu și s-a casat hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 30 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-au admis demersurile pârâtului Victor Munteanu, reprezentat de avocatul

Alexandru Savva și au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii ÎM „Regia Transport Electric” (parcul de troleibuze nr.2), Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 24 octombrie 2019, în cadrul ședinței de judecată, reclamantul Alexandr Sultanov, reprezentat de avocatul Serghei Chiosa, a depus cerere de modificare și concretizare a cerințelor înaintate, indicând cu calitatea procesuală de copârât ÎM „Regia Transport Electric”. Prin cererea concretizată a solicitat încasarea din contul ÎM „Regia Transport Electric” a cheltuielilor pentru tratament, confirmate prin bonurile de plată eliberate la procurarea medicamentelor în sumă de 6887,53 de lei, încasarea de la Victor Munteanu a prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei și a sumei de 18500 de lei, care rezultă din obligațiunea de restituire integrală a cheltuielilor de tratament, conform declarației din 01 iulie 2016, încasarea de la ÎM „Regia Transport Electric” și Victor Munteanu a venitului ratat (salariul) în sumă de 76288,08 lei și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 de lei.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a respins cererea privind excepția de tardivitate, invocată de reprezentantul pârâtului Victor Munteanu, avocatul Alexandru Savva și reprezentantul pârâtului ÎM „Regia Transport Electric” (parcul de troleibuze nr.2), Valentin Popescu.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Sultanov și s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul lui Alexandr Sultanov suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată; s-a încasat de la Victor Munteanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei.

Prin decizia din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva și s-a menținut hotărârea din 27 ianuarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și încheierea din 10 ianuarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel ținând cont de circumstanțele cauzei, pretențiile invocate, complexitatea cauzei, comportamentul părților, conduita pârâtului și de importanța procesului pentru reclamant, a considerat că suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral este echitabilă suferințelor psihice suportate de către Sultanov Alexandr, nefiind excesivă pentru apelant, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

Referitor la încheierea din 10 ianuarie 2020, instanța de apel citând prevederile art.186¹ alin.(1), (2), (3), (4), (5) Cod de procedură civilă, a reținut că art. 186¹ Codul de procedură civilă, a fost introdus prin Legea nr. 17 din 05.04.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.06.2018, iar Sultanov Alexandr a sesizat instanța de judecată cu actuala cerere de chemare în judecată încă la data de 06 decembrie 2016.

Instanța de apel a reținut ca întemeiate concluziile primei instanțe, care a conchis că în cazul aplicării noii proceduri, se va aplica retroactiv legislația procesual-civilă față de un litigiu inițiat până la intrarea în vigoare a modificărilor legale respective, prin ce se vor limita reclamanții în drepturile procedurale existente la data inițierii procesului civil, moment care contravine prevederilor art. 3 Codul de procedură civilă. Totodată, instanța de apel a constatat faptul că prezenta cauză se

afla la o nouă judecare, etapa de pregătire a cauzei spre dezbateri judiciare fiind depășită, astfel în speță fiind inaplicabile prevederile prevăzute de art.186/1 CPC.

De asemenea, instanța de apel a punctat că în conformitate cu prevederile art.267 alin.(2) Cod civil, în vigoare la acel moment, acțiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile prevăzute de lege.

La 09 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.III, f.d.64), înregistrat la 11 iunie 2020 (Vol.III, f.d.56), Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor admise, casarea ca fiind ilegală și neîntemeiată încheierea din 10 ianuarie 2020 a Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni, de respingere a excepției de tardivitate, aplicarea termenelor de prescripție față de pretențiile lui Alexandr Sultanov față de ÎM „Regia Transport Electric”, emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Alexandr Sultanov împotriva lui Victor Munteanu.

În motivarea recursului s-a invocat că prejudiciul moral încasat este excesiv de mare și urmează a fi micșorat. Or, stabilirea despăgubirilor morale nu trebuie privită ca o cuantificare economică a unor drepturi și valori nepatrimoniale, totodată, nu trebuie să devină o sursă de îmbogățire. Astfel, adjudecarea sumei exagerate cu titlu de compensație a prejudiciului moral suportat poate fi atribuit la categoria îmbogățirii fără justă cauză. Respectiv, suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în opinia sa, ar fi o satisfacție echitabilă.

La fel, a solicitat de a se lua în considerare jurisprudența națională în cauze similare: Oleac vs Iuteș, Țurcanu vs Cazimirov, Dedeșco vs Bogdan, Cheltuietori vs Jelezov, Negru vs Dulgher.

De asemenea, a considerat ilegală încheierea primei instanțe privind respingerea excepției de tardivitate a pretențiilor formulate la 24 octombrie 2019. Demersul de aplicarea excepției de tardivitate se referea la pretențiile formulate la 24 octombrie 2019 față de Regia Transport Electric. Respectiv, instanța de judecată la soluționarea fondului urma să soluționeze tardivitatea pretențiilor formulate față de Regia Transport Electric, invocată, odată ce a considerat neaplicabile prevederile art.186¹ alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă. La fel, a pretins că reclamantul a omis și termenul de repunere în termenul de prescripție.

Recurentul a opinat că, instanța de apel și instanța de fond nu au stabilit toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, de către instanța de fond și de apel au fost încălcate normele de drept material și procedural.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților, conform scrisorii de însoțire datate cu 15 iulie 2020 (Vol.III, f.d.70) și a fost recepționată la 20 iulie 2020, conform avizului de recepție (Vol.III, f.d.71-73). Din adresa lui Alexandr Sultanov s-a restituit corespondența cu mențiunea „nereclamat” (Vol.III, f.d.74-75).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 iunie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.III, f.d.64), ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victor Munteanu, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat